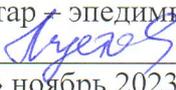

тел.: (8-84348) 2-31-00, факс: (8-84348) 2-20-22, chishma@tatar.ru

«Раслыйм
Яңа Чишмә муниципаль районының
санитар-эпидемия комиссия рәисе урынбасары
 Г.Х.Мустафина
«27» ноябрь 2023 ел

**Яңа Чишмә муниципаль районы
санитар-эпидемиягә каршы комиссия утырышыннан
13 № БЕРКЕТМӘ**

«27» ноябрь 2023 ел
Яңа Чишмә авылы
Үткәрү урыны: Кече утырышлар залы
Үткәрү вакыты: 10 сәгать 30 минут

Көн тәртибе:

1. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы территориясендә бруцеллез учагын бетерү һәм аның таралуын булдырмау чаралары турында.

Утырышта катнашучылар исемлеге

1. Яңа Чишмә муниципаль районында санитар-эпидемиягә каршы комиссия әгъзалары.
2. Исемлек буенча чакырылганнар.

**Эпидемиягә каршы санитар комиссия утырышында
катнашучылар исемлеге**

Рәис урынбасары   Мустафина Г.Х. - Роспотребнадзор ЖЧЖ нең Чистай, Спас, Алексеевск, Яңа Чишмә районнарында әйдәп баручы белгеч-эксперты

Комиссия секретаре

Носова Г.А.   - комиссия секретаре

Комиссия әгъзалары:

Богомоллов Л.Е.   - ТР авыл хужалыгы һәм азык-төлек министрлыгының Яңа Чишмә районында авыл хужалыгы һәм азык-төлек идарәсе башлыгы

Габутдинов Р.Х.   - ТР Яңа Чишмә МР Башкарма комитеты житәкчесенең инфраструктура үсеше буенча урынбасары

Завалишина Н.А.   - ТР Яңа Чишмә МР Финанс-бюджет палатасы рәисе
- ТР Яңа Чишмә МР Яңа Чишмә авыл жирлеге БК житәкчесе

Маланчева Т.Н.   - ДБУ “Яңа Чишмә район ветеринария берләшмәсе башлыгы»

Никитин А.М.
Митрясов А.М.   - Россия Эчке эшләр министрлыгының Яңа Чишмә районы бүлекчәсе башлыгы

Мусин А.В.   - ААЖ “ТАТМЕДИА” филиал директоры "Яңа Чишмә хәбәрләре" газетасы редакциясенең баш редакторы

Чакырылганнар

– Ведякин В. В. - Татарстан Республикасы Биологик ресурслар буенча дәүләт комитетының Яңа Чишмә муниципаль районы буенча район бүлеге башлыгы;

- Канафин А. А. - Татарстан Республикасының Яңа Чишмә ПСГ начальнигы;

- Камалов И. Л. - Алексеевск ТО ВБ һәм ГН ГУВ ТР МК начальнигы;

- Хәйруллина Ф. С. - Чистай, Спас районнарында ТР буенча Роспотребнадзор идарәсе башлыгы;

- Жәләлетдинов Ж. М. - Акбуре авыл жирлеге башлыгы;

- Сердюк Н. А. - Архангельск авыл жирлеге башлыгы;

- Улитин Ю. М. - Буревестниковский авыл жирлеге башлыгы;

- Смурыгина О. В. - Екатерина авыл жирлеге башлыгы;

- Гайфетдинов Д. Г. - Зирекле авыл жирлеге башлыгы;

- Захаров В. В. - Краснооктябрьский авыл жирлеге башлыгы;

- Питеркина С. Ю. - Ленин авыл жирлеге башлыгы;

- Никитин Д. С. - Петропавловск авыл жирлеге башлыгы;

- Исмагыйлев Ф. Ф. - Тубылгытау авыл жирлеге башлыгы;

- Назмутдинова А. И. - Әдәмсә авыл жирлеге башлыгы;

- Гурьянова М. Д. - Чебоксар авыл жирлеге башлыгы;

- Сальцина Е. А. - Черемуховский авыл жирлеге башлыгы;

- Илалова Н.М. - Шахмай авыл жирлеге башлыгы;

- «Скоков Н.А. - “КФХ башлыгы Скоков Н.А.”.

Санитар-эпидемиягә каршы комиссия утырышының барышы:

1. “Бруцеллез учагын бетерү һәм аның Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы территориясендә таралуын булдырмау чаралары турында” ДБУ “Яңа Чишмә РДВО” башлыгы Никитин Андрей Михайлович чыгышы

Эре мөгезле терлек бруцеллезы ачыклану һәм аның таралу куркынычы белән бәйле рәвештә Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының Баш ветеринария идарәсе башлыгы карары белән «Скоков Н.А.» крестьян (фермер) хужалыгының терлекчелек фермасы территориясендә Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Петропавловск авыл жирлегенә Петропавловск бистәсе янында эре мөгезле терлек бруцеллезы буенча чикләү чаралары (карантин) билгеләнде.

Бруцеллезның эпизоотик очышын бетерү һәм авыруны китереп чыгаручының таралуын булдырмау буенча чаралар планы эшләнган һәм расланган. Бруцеллез-хайваннарның хроник рәвештә уза торган йогышлы авыруы, абортлар, Үле яки яшәүгә сәләтсез үрчем тууы, орхитлар, эпидидимитлар, артритлар һәм бурситлар белән характерлана. Авыруның клиник билгеләре хайваннар женси өлгерүгә ирешкәндә күренә. Бруцеллезны *Brucella* ыругы бактерияләре китереп чыгара. Авыруны китереп чыгаручы матдә әйләнә - тирә мохит факторларына чыдам, сөттә 10 календарь көнгә кадәр, майда 35 календарь көнгә кадәр, эчке органнарда, сөякләрдә, мускулларда һәм лимфа төеннәрендә 60 календарь көнгә кадәр, йоннарда, сүмшәкләрдә 120 календарь көнгә кадәр саклана.

Авыруны китереп чыгаручы бактерияләр: 65°C сөттә 30 минуттан соң, 75°C 20 секундтан соң, 90°C 1 секундтан соң; 60°C иттә 30 минуттан соң, 70°C 10 минуттан соң, 85°C 5 минуттан соң, 100°C 1 минут дәвамында; кормада 90°C 60 минуттан соң, 100°C 30 минуттан соң; 111°C температурада мамыкта 30 минут дәвамында үлә. Авыруны китереп чыгаручы чыганаclar-авыру хайваннар, аларның секретлары һәм экскретлары. Авыруны китереп чыгаручы матдә алиментар юл белән, авыру хайваннар, абортланган үрчем соңгылыгыннан, яралгы тышчалары һәм яралгы тирәсендәге сыеклык белән, зарарланган тире, сулыш юлларының һәм ашказаны-эчәк трактының лайлалы тышчалары, конъюнктива, женси органнарның лайлалы тышчалары аша, хайваннардан алынган продукция белән контактта булганда тапшырыла. Авыруны йоктыручы факторлар булып хайваннардан алынган продукция, азык, су, башка тышкы мохит объектлары, шулай ук авыру хайваннар белән элементдә булган персонал тора.

Агымдагы елда Россия Федерациясе территориясендә Россия Федерациясенең 34 субъектында 280 эре мөгезле терлек бруцеллезы учагы ачыкланган, шуларның 80 учагы Дагестан Республикасында, 26сы Чечен Республикасында, 24е Байкал арьягында, 20се Кабарда – Балкар Республикасында, 17се Ставрополь краенда, 10 учагы Әстерхан, Ростов өлкәләрендә ачыкланган һәм Төньяк Осетия Алания Республикасында, 9 Калмыкия Республикасында, 8 учак Волгоград өлкәсендә һәм Краснодар краенда, 7 учак Новосибирск өлкәсендә һәм Карача – Черкес Республикасында, 4учак Брянск, Калуга өлкәләрендә һәм Адыгея Республикасында, 3учак Тамбов өлкәсендә һәм Кырым Республикасында, 2 учак Ырымбурда, Пенза, Самар, Свердловск, Смоленск, Тула өлкәләрендә,

Бурятия, Ингушетия, Мордовия, Тыва республикаларында, 1 учак буенча Амур, Курск, Саратов өлкэләрендә, Алтай, Приморье краенда һәм Хакасия Республикасында.

Югарыда әйтелгәннәр нигезендә, әлеге авыру китергән югары икътисади зыянны исәпкә алып, санитар-эпидемиягә каршы комиссия

Карар чыгара:

1. КФХ башлыгы:

- житештерү (технологик) операцияләрен башкаручы персоналдан, шул исәптән хайваннарға хезмәт күрсәтү буенча дүүләт хезмәте белгечләреннән һәм эпизоотик учакны бетерү өчен жәлеп ителгән персоналдан, эпизоотик учак дип танылган территориядә яшәүче һәм (яки) вакытлыча булган кешеләрдән тыш, чит кешеләрнең территориягә килүенә юл куймаска;
- транспорт чараларының (эпизоотик учакны бетерү һәм (яки) кешеләрнен тормыш эшчәнлеген тәмин итү чараларында катнашкан транспорт чараларынан тыш)көрүенә һәм чыгуына юл куймаска;
- транспорт чараларын эпизоотик учак территориясеннән чыкканда дезинфекцияле эшкәртү үткәрергә;
- эпизоотик учак территориясеннән чыкканда, авыруны китереп чыгаручының үлемен тәмин итүче ысуллар белән киём һәм аяк киёмен дезинфекцияле эшкәртү үткәреү;
- хайваннарны кертүгә (кертүгә) һәм чыгаруга (чыгаруга) юл куймаска, хайваннарны сую буенча предприятиеләргә яки бу максатлар өчен жиһазландырылган сую пунктларына (майданчыкларына)суюга чыгарудан тыш;
- диагноз куелганнан соң 15 календарь көн эчендә барлык хайваннарны сую буенча предприятиеләргә яки бу максатлар өчен жиһазландырылган сую пунктларына (майданчыкларына)жибәрергә;
- эпизоотик учак территориясендә хужалары булмаган хайваннарның булмавын тәмин итәргә;
- сөтне хужалыктан читкә чыгаруга юл куймаска;
- бруцеллез клиник билгеләре булган хайваннардан сөтне 5% формальдегид, креолин яки 30 минут кайнату юлы белән зарарсызландырганнан соң юк итәргә; сәламәт хайваннардан алынган сөтне термик эшкәртүне 65°C температурада 30 минут дәвамында, 75°C температурада 20 секунд дәвамында, 90°C температурада 1 секунд дәвамында үткәрергә һәм хужалык эчендә хайваннарны ашату өчен кулланырга;
- хайваннарны көтүгә (йөрүгә), күчерүгә һәм янадан төркемләүгә юл куймаска;
- авыру хайваннар белән элемтәгә керә алган азык әзерләүгә һәм чыгаруга юл куймаска;
- инвентарь һәм башка матди-техник чараларны чыгаруга юл куймаска; эпизоотик учакта алынган сперма, йомырка һәм эмбрионнарны жыю, эшкәртү, саклау һәм кулланырга юл куймаска;
- авыру хайваннарны һәм алардан алынган үрчемне үрчетү өчен кулланырга юл куймаска;
- хайваннар тотылган биналарны дератизацияләү һәм дезинсекцияләү;
- Россия Федерациясе Авыл хужалыгы министрлыгы тарафыннан расланган биологик калдыкларны күчерү, саклау, эшкәртү һәм утильләштерүнең

ветеринария кагыйдэлэрэнэ ярашлы рәвештә хайваннар мәетләрэн, абортланган жимешләрне утильләштерү һәм юк итүне үткәрү;

- 18°C - тан түбән булмаган һава температурасында 60 календарь көн дәвамында һәм 18°C-тан түбән температурада 90 календарь көн дәвамында биотермик ысул белән тирес, түшәм һәм азык калдыкларын зарарсызландыруны, ә тирес сыеклыгын 1 м³ тирес температурасында 0,5 хлор известь эремәсе (25 мг/л актив хлор булган) хисабына хлор известьы белән зарарсызландыруны үткәрергә сыеклык 18 сәгать дәвамында тотканда ; кулларында, йөзөндә һәм тәннең башка ачык урыннарында тырнаклар, жәрәхәтләр, яралар яки башка тире жәрәхәтләре булган персоналны авыру хайваннарны караудан тыярга, хайваннарның мәетләрэн һәм үрчем соңгылыкларын жыештыру, авыру хайваннар белән элемтәдә булган биналарны һәм башка объектларны чистарту һәм дезинфекцияләү эшенә кертмәскә.

Башкару вакыты: гамәлдә булган чорда чикләү чаралары вакытында

2. ДБУ "Яңа Чишмә РГВО" башлыгына:

- авыру хайваннар тотылган биналарны һәм башка урыннарны өч этапта дезинфекцияләү үткәрергә;
- беренчесе авыру хайваннарны изоляцияләгәннән соң, икенчесе механик чистарту үткәргәннән соң, өченчесе карантинны бетергәнче;
- бруцеллезны профилактикалау турында массакүләм мәгълүмат чараларында, гражданнар жыеннарында һәм халыкның шәхси ярдәмче хужалыкларын урап узуда актив пропаганда алып барырга;
- эре мөгезле терлек, кәжә һәм сарык бруцеллезына мониторинг тикшеренүләре үткәрү буенча системалы һәм максатчан эшләү;
- ярдәмче хужалыкларда әлеге авыруны профилактикалау буенча барлык чараларны күрергә;
- район эчке эшләр министрлыгы һәм прокуратурасы органнарына рөхсәтсез сәүдә урыннарының, продукцияне үстерү, саклау, эшкәртү һәм сату буенча предприятиеләрнең контроль-күзәтчелек чараларын үткәрүдә ярдәм күрсәтергә;
- инфекция утыннарын, шул исәптән бруцеллезны бетерү өчен кирәкле дезинфекцияләү чараларының һәм башка матди запасларның кагылгысыз запасын булдыру.

3. Хужалык житәкчеләрэнә:

- авыл хужалыгы хайваннары авыруына шикләнелгән очракта, ДБУ "Яңа Чишмә РГВО"сына кичекмәстән мәгълүмат бирүне тәмин итәргә;
- ДБУ «Яңа Чишмә РГВО» белгечләре таләбе буенча хайваннарны тикшерү өчен бирергә;
- авыруда шикләнелгән хайваннарны, бруцеллез авыруында шикләнелгән хайваннар белән элемтәдә булган барлык хайваннарны изоляцияләү буенча чаралар күрергә, шулай ук һәлак булган хайваннарның мәетләрэн изоляцияләүне тәмин итәргә;
- ДБУ«Яңа Чишмә РГВО» белгечләрэнә хужалыкларда эпизоотиягә каршы һәм башка чаралар үткәрү турындагы таләпләрэн үтәргә;

- эре мөгезле эре терлек, сарык һәм кәжә бруцеллезы (шул исәптән сарык эпидидимиты), болан бруцеллезы, дунгыз бруцеллезы буенча региональләштерү турында ветеринария күзәтчелеге өлкәсендә федераль башкарма хакимият органы карары нигезендә хужалык урнашкан төбәк статусы белән бәйле шартларны, тыюларны, чикләүләрне үтәргә Россия Федерациясе территориясен төбәкләштерүне үткәрүнең Россия Федерациясе Авыл хужалыгы министрлыгының 2015 елның 14 декабрендәге 635 номерлы боерыгы белән расланган ветеринария кагыйдәләре;
- төрле көтүләрдән, отарлардан, төркөмнәрдән булган хайваннарны көткәндә һәм су эчергәндә катнаштырмакка.

Башкару вакыты: даими

4. Татарстан Республикасы Биологик ресурслар буенча дәүләт комитетының Яңа Чишмә муниципаль районы буенча район бүлеге башлыгына:

- эпизоотик учак территориясендә аучылык ресурсларына караган хайваннарның булмавын аларның санын көйләү юлы белән тәмин итәргә.

Үтәү вакыты: чикләү чаралары гамәлдә булган чорда

5. «ТАТМЕДИА " ААҖ филиалы директоры, «Яңа Чишмә хәбәрләре» газетасы мөхәрриренә, Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитетының мәгълүматлаштыру бүлеге башлыгына:

- бруцеллез таралу куркынычы һәм аны тыю буенча чаралар комплексы турында районның рәсми сайтында массакуләм мәгълүмат чараларында яктыртуны тәмин итәргә.

Башкару вакыты: шунда ук

6. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Яңа Чишмә муниципаль районында ДБУ «Яңа Чишмә РГВО» начальнигы Никитин А. М. һәм Чистай, Спас районнарында ТР буенча Роспотребнадзор идарәсе башлыгы Хәйруллин Ф. С. йөкләргә.

СПЭК секретаре

Г. А. Носова

Үтәлгән чаралар турында мәгълүматны 27.12.2023 елга кадәр otdel-kulturirdk@yandex.ru һәм Gulnur.Rizvanova@tatar.ru эл.адреслары буенча жиберергә